

§ 121 Mål och budget 2024, med plan 2025-2026

Diarienummer: KFN2023/75

Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag

att ställa sig bakom förvaltningens förslag till verksamhetsplan/mål och budget 2024-2026.

samt

att kultur- och fritidsnämnden äskar 1 mkr per år i utökade ramar, för att täcka ökade kostnader för energi och förbrukningsvaror.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för bibliotek, kulturskola, allmäncultur, öppen ungdomsverksamhet, idrotts- och friluftsanläggningar, föreningsservice samt strategisk samordning avseende folkhälsa och social hållbarhet i Tranås kommun.

Kultur- och fritidsnämndens huvudsakliga inriktning handlar om att skapa ett meningsfullt, attraktivt och tillgängligt utbud på kultur- och fritidsområde, för våra invånare såväl som för våra besökare. Verksamheten fungerar som civilsamhällets katalysator, tillsammans med föreningar och övriga aktörer bidrar förvaltningen till människors känsla av tillhörighet och delaktighet. En aktiv fritid och ett rikt kulturliv är en viktig möjliggörare för att fler ska välja att bo, leva och verka i Tranås.

I bifogat dokument Mål och budget 2024 med plan 2025-2026 presenteras förvaltningens förslag till drift- och investeringsbudget för år 2024, med plan för åren 2025-2026 - utifrån kommunstyrelsens föreslagna ramar. Dokumentet innehåller även föreslagna nämndmål med tillhörande indikatorer kopplade till budgeten. Rådande osäkerhet på el-marknaden och varmare klimat bedöms ge ökade energikostnader för kultur- och fritidsförvaltningen, och därtill bedöms även kostnaderna för förbrukningsvaror att öka något. Mot bakgrund av detta bedömer förvaltningen att kultur- och fritidsnämnden har behov av utökade ekonomiska ramar med 1 mkr/år för verksamhetsåren 2024-2026.

Tack vare verksamhetsanpassning i form av möjliga organisatoriska förändringar, som i rätt utförande är kostnadseffektiva, bedömer förvaltningen kunna hålla en budget i balans - utöver den utökade ram som äskats för ökade kostnader avseende energi- och förbrukningsvaror. Förvaltningen vill dock påpeka att de

organisatoriska förändringarna som avses ovan, till viss del kan komma att påverka verksamhetens kvalitet.

Beslutsgång

Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet deltar ej i beslutet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande
Verksamhetsplan, mål och budget 2024-2026
KS 2023-04-18 § 92

Beslutet skickas till

Diariet
Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige

TRANÅS
KOMMUN

Verksamhetsplan 2024-2026 Kultur- och fritidsnämnden

2024-2026

Beslutande	Kultur- och fritidsnämnden
Datum och paragraf	2023-08-21, § 121
Diarienummer	KFN2023/75

Innehållsförteckning

1.	Nämndens uppdrag enligt reglemente	3
1.1	Organisationsbeskrivning	3
1.2	Uppdrag och ansvarsområden	5
2.	Verksamhetsåren 2024 – 2026	7
2.1	Strategier och prioriteringar	12
3.	Utmaningar och framtida utveckling	12
4.	Mål, ekonomi och övriga nyckeltal	14
4.1	Nämndens kommunövergripande mål	15
4.2	Nämndens ekonomi	16
4.2.1	Driftbudget 2024 samt plan 2025-2026	16
4.2.2	Äskande	17
4.2.3	Investeringsbudget 2024 samt plan 2025-2026	17
4.3	Nämndens egna mål och indikatorer	17
5.	Medarbetare	19

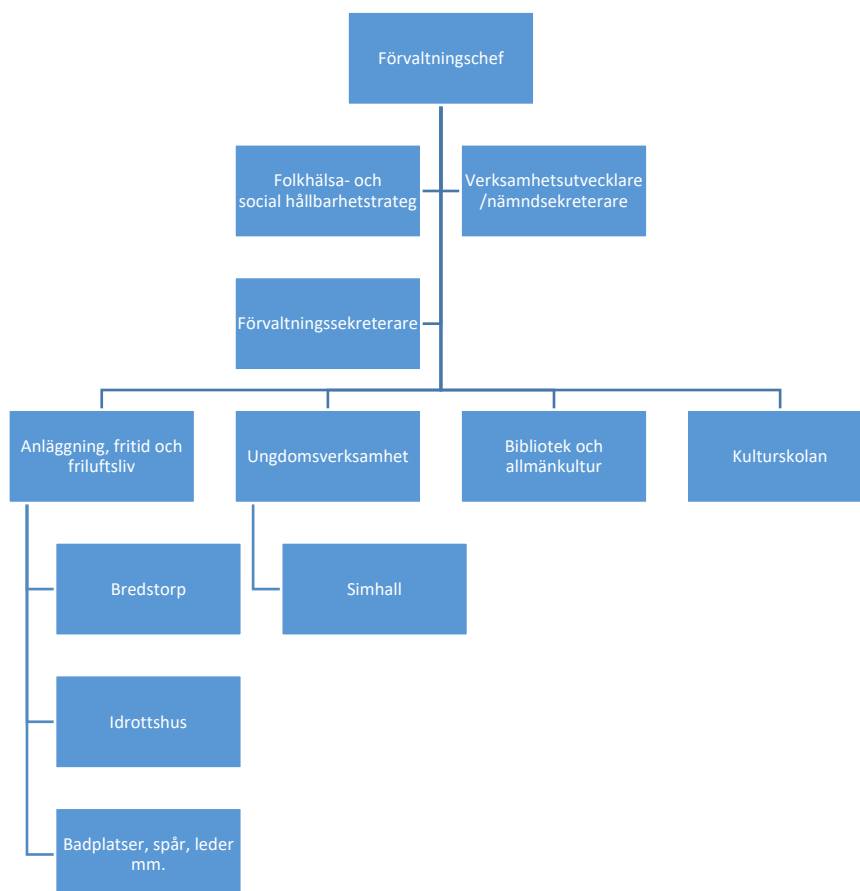
1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Mål och Budget är ett framåtblickande styrdokument som beskriver hur skattemedlen används, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad kommuninvånarna kan förvänta sig av kommunen framöver. Här fastställs övergripande mål, skattesats, ramnivåer och hur resurserna fördelas. Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheterna de kommande tre åren.

1.1 Organisationsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att leda och samordna verksamheterna, bibliotek och allmäncultur, anläggningar och friluftsliv, föreningsservice, öppna ungdomsverksamheten Epic, folkhälsosamordning samt kultur- och fritidsförvaltningens administration.

Organisationsskiss kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag är:

Övergripande

- att ansvara för kultur- och fritidsfrågor i kommunen och för förvaltningsövergripande folkhälsosamordning.
- att arbeta aktivt med att informera allmänheten om nämndens verksamhetsområde.
- att ta initiativ och lägga fram förslag i kultur- och fritidsfrågor som nämnden anser angelägna och viktiga enligt uppsatta mål.
- att för kommunens räkning ansöka om och uppbära statsbidrag, som enligt gällande författningar utgår för verksamhet inom nämndens ansvarsområde.
- att arbeta för social inkludering genom att öka tillgänglighet och genomföra riktade satsningar för allas möjlighet till delaktighet.
- att i egen regi och i samverkan med föreningar och andra organisationer bedriva kultur- och fritidsverksamhet.
- att försöka tillgodose allmänhetens och föreningars behov av anläggningar och lokaler för kultur- och fritidsverksamhet.
- att uppmuntra och stödja särskilda insatser inom föreningsliv, ledarskap och kultur genom stipendier.

Anläggning och friluftsliv

- att driva och sköta idrott-, bad- och friluftsanläggningar, spontanidrottsplatser samt spår och leder i Illernreservatet, samt den del av Holavedsleden som går genom Tranås kommun.
- att främja förutsättningar för friluftsliv.
- att vara sammankallande för Illerns naturreservats reservatskommitté.
- att bedriva simskoleverksamhet utanför skoltid samt biträda skolorna vid den simundervisning som är en del av skolundervisningen.

Föreningservice

- att stimulera föreningar, studieförbund och organisationers verksamhet och arrangemang i kommunen.
- att stödja föreningsägda anläggningar och lokaler för kultur- och fritidsverksamhet.
- att inom ramen för fastställda normer besluta om bidrag till föreningar, studieförbund och organisationer.
- att ansvara för bokning och uthyrning av kultur- och idrottsanläggningar under alla tider, samt skolornas idrottshallar under kvällstid, helger och lov.

Bibliotek

- att bedriva och utveckla biblioteksverksamhet i kommunen.

Kultur

- att bevaka, vårda och verka för att bevara och utveckla kulturmiljöer, kulturhistoriska byggnader, fornminnen och kulturhistorisk dokumentation.
- att ansvara för kommunens konstsamling.
- att verka för konstnärlig utformning och utsmyckning av offentliga platser och byggnader.
- att äga process och ha uppföljningsansvar gällande 1-procentsregel för konstnärlig gestaltning vid ny-, om- och tillbyggnader av lokaler och bostäder.
- att bedriva kulturskola.

Ungdom

- att bedriva och utveckla öppen ungdomsverksamhet.

Administration

- att svara för registrering och tillsyn enligt spellagen.
- att ansvara för utförande av pluspolarkort.

1.2 Uppdrag och ansvarsområden

Administration, föreningsservice, ekonomi och lokalbokning

Administrationn ansvarar för ekonomi, rutiner, checklistor, pluspolarkort, information och marknadsföring, hantering av registreringslotterier samt nämndadministration. Föreningsutveckling och service har ansvar för bokning av bl.a. idrottshallar, arbetar med föreningsregister, bidrag, projekt, arrangemang, föreningsträffar samt integrationsfrämjande arbete i civilsamhället.

Öppen ungdomsverksamhet/Epic

Ungdomsverksamhet är icke-formellt lärande för ungdomars aktiva deltagande. Syftet med verksamheten är att ge ungdomar möjlighet att skaffa sig egna erfarenheter av utbyte, samarbete, kultur och samhällsengagemang. Ungdomsverksamheten Epic vänder sig till barn och ungdomar mellan årskurs 6-17 år. Ungdomsverksamheten jobbar runt om i kommunen där ungdomar finns, både i uppsökande verksamhet och med planerade evenemang. Verksamheten syftar till att skapa grupptillhörighet/tillhörighet, genomföra aktiviteter både på och utanför den faktiska ungdomsgården och skapa en meningsfull fritid för barn och unga med ett varierande utbud i Tranås kommun.

Tranås simhall

Simhallen ligger centralt i anslutning till idrottshall och grönområden. Här kan du bada, motionssimma, träna och leka i vattnet. Anläggningen har en 25-meters bassäng med 6 banor, en undervisningsbassäng på 12,5 meter, en plaskdamm för de yngsta samt bubbelpool och bastu. Simhallen delar lokaler med Actic gym där du kan träna styrka och kondition. Simhallen är bemannad måndag-fredag 05.30-22.00, lördag 07.00-19.00 och söndag 07.00-17.00. Under senaste året har simhallen genomgått ett flertal renoveringar, som både fräschat upp lokalerna men även förbättrat arbetsmiljön för medarbetarna i form av bland annat ljudabsorbenter. Simhallen bidrar till ett livslångt lärande i form av simkunnighet och friskvård samt är en plats att umgås med vänner och familj.

Bibliotek och allmänkultur

Biblioteket fungerar som en öppen och demokratisk mötesplats och är en dynamisk arena för bildning, läsning, litteratur, informationsinhämtning och utbyte, källkritiska perspektiv och medieutlån. Biblioteket utgör ett slags kommunens vardagsrum och utgår från tillgänglighet, delaktighet och inkludering där datorer, skrivare, wifi, digital handledning, kultur- och familjeaktiviteter erbjuds, allt med en hög grad av självbetjäning. Till allmänskulturens ansvarsområden hör konstarkivet, offentlig gestaltning, museiverksamhet, utställningar, program och evenemang.

Anläggningar, idrott- och friluftsliv

Avdelningen för anläggningar, idrotts- och friluftsliv ansvarar för Bredstorps idrottsplats med vaktmästeri och service till föreningar. Vidare ingår skötsel av badplatser, spår och leder. Avdelningen arbetar även med friluftsliv- och anläggningsutveckling samt aktivitetsytor i tätort och på landsbygd.

Kulturskolan

Kulturskolan i Tranås arbetar för att barn och ungdomar i Tranås kommun ska ha tillgång till en mångfald av olika uttryck och har aktiviteter inom musik, dans, bild och teater för barn från 4 år och uppåt. Här finns möjligheten för barn och ungdomar att utvecklas i en kreativ miljö med inspirerande lärare. Kulturskolan har cirka 500 elever som undervisas av 17 lärare. Kulturskolan samarbetar med förskolor och grundskolan och ansvarar också för samordning av kommunens Skapande skola.

Strategisk folkhälsosamordning

Inom ramen för kultur- och fritidsförvaltningen ryms också Tranås kommuns strategiska folkhälsosamordning. Funktionen kartlägger behov samt samordnar och inriktar folkhälsoarbetet, såväl internt inom kommunorganisationen, som externt i kontakt med övriga aktörer, såsom myndigheter och civilsamhället.

2. Verksamhetsåren 2024 - 2026

Administration, föreningsservice, ekonomi och lokalbokning.

Förvaltningens administrativa kropp består av verksamhetsutvecklare/nämndsekreterare, förvaltningssekreterare samt folkhälsa/social hållbarhetsstrateg. Från mars månad 2023 är dessa funktioner samlokaliserade i Tranås stadshus, vilket ger goda förutsättningar för samverkan. Värt att notera är att även Kulturskolan har en administrativ resurs.

Öppen ungdomsverksamhet/Epic

Fritiden är generellt en viktig arena för unga när det gäller att känna inflytande över sitt eget liv och delaktighet i det demokratiska samhället. Fritidsaktiviteter bidrar till informellt lärande och kan även ge färdigheter inom lagarbete, ledarskap och interkulturell kompetens. Vidare har fritidsaktiviteter stor betydelse för ungdomars fysiska och psykiska hälsa, samt kan även ha en kompensatorisk effekt för unga som av olika anledningar möter utmaningar inom andra delar i livet.

Ungdomsverksamheten Epic är idag främst den faktiska fritidsgården. Verksamheten genomförs nu på Storgatan 22 där ungdomsgården verkat i 12 år. Verksamheten riktar sig till barn och ungdomar mellan åk 6-17 år, alla under samma öppettider.

Verksamheten har under dessa 12 år delat ingång med individ- och familjeomsorgen, vilket inte har varit optimalt då flertalet mindre incidenter inträffat. Under hösten 2023 planeras därför en flytt av Epics verksamhet till Eriksberg. Flytten kommer medföra något mindre lokaler men därtill ej ett lägre utbud, då verksamheten är under ett förändringsarbete. Epic har för avsikt att bredda verksamhetens utbud samt tillgänglighet för att fler barn och unga ska kunna ta del av verksamheten.

Målsättning:

- Ungdomar ska ha samma förutsättningar till en meningsfull och positiv fritid oberoende var de bor i kommunen
- Samarbeten ska ske mellan andra verksamheter i större utsträckning, både internt i kultur och fritidsförvaltningen liksom externt som föreningar eller annan ungdomsverksamhet utanför kommunen
- Utveckla verksamheten "öppen gympahall". Där spontanidrott eller uppstyra leddarleda aktiviteter kommer genomföras varje vecka i en idrottshall
- Revidera öppettiderna och ha öppet även lördagar
- Genomföra fler arrangemang för och med ungdomarna
- Åldersuppdelad verksamhet
- Samarbeta med andra ungdomsverksamheter i närliggande kommuner

- Samarbeta med föreningar i Tranås kommun
- Utveckla forum för ungdomarna att påverka som exempelvis ungdomsråd
- Använda förvaltningens anläggningar i större utsträckning
- Öka livskvalitén för Tranås kommuns ungdomar genom vår verksamhet
- Att utveckla programverksamhet, i samarbete med föreningar och andra aktörer kring särskilda dagar
- Ökad samverkan internt och externt gällande arbetet kring suicidprevention.
- Marknadsföra verksamheten mer i sociala medier samt andra forum

Tranås simhall

Tranås simhall bedriver en verksamhet som innefattar bad för allmänhet, simskola för barn och vuxna, skolbad, motionssim samt föreningsverksamhet. Simhallen är bemannad måndag-fredag 05.30-22.00, lördag 07.00-19.00 och söndag 07.00-17.00. Personalstyrkan består i dagsläget av 8 badvärdar, 1 vaktmästare och 1 enhetschef, tillika enhetschef för den öppna ungdomsverksamheten Epic. Simhallen har under året genomgått ett flertal renoveringar, som både fräschat upp lokalerna men även förbättrat arbetsmiljön för medarbetarna i form av bland annat ljudabsorbenter. Simhallen bidrar till ett livslångt lärande i form av simkunnighet och friskvård samt är en plats att umgås med vänner och familj.

Målsättning:

Målet är att hålla hög kvalitet gällande samtliga områden nedan:

- Alla ska bli bemötta på ett trevligt och professionellt sätt i Tranås simhall.
- Ökad tillgänglighet för allmänheten.
- Hålla hög standard gällande renhållning samt hygien i simhallen.
- Lokalerna utvecklas och rustas upp i den mån det går för att effektivisera arbetet samt hålla en god standard.
- Verksamheten digitaliseras.
- Utvecklat samarbete med skolorna för att öka simkunnigheten i kommunen.
- Verksamheten utvecklas med fler pass, nya metoder samt erbjuder ett bredare utbud i form av mer simskola för lägre åldrar.
- Cafeterian utvecklas med delvis nytt utbud.
- Personalen utbildas och fortbildas.
- Vi besöker även vissa av kommunens sjöbad och genomför märkestagning under perioder av sommaren.

Bibliotek

Biblioteksverksamheten är en garanti för kunskapsförmedling, tillgång till fri information, fri åsiktsbildning och demokrati. Alla folkbibliotek lyder under bibliotekslagen. Tranås stadsbibliotek ingår i samarbete med biblioteken i Östergötland under namnet Götabiblioteken, som är en stor tillgång. Genom

Götabiblioteken erbjuds ett stort bestånd av medier, e-tjänster och stort utbud av fortbildning för personalen.

Verksamheten påbörjar en ombyggnation under hösten 2023, som beräknas pågå till maj 2024. Därefter får biblioteket en ny entré, bättre sitt-yta och en utställningsyta. Genom en utställningsyta öppnar möjligheterna upp för att tillgängliggöra konst för kommunens invånare.

Biblioteket har generösa öppettider och erbjuder förutom sittplatser, mötesplatser och medier även tillgång till teknik, internet och kompetent personal. Bibliotekets lokaler och biblioteket som neutral plats skulle kunna användas i större utsträckning som mötesplats likt språkträffar, för att tex minska ensamheten för många äldre.

Vi ser även en efterfrågan och ett ökat behov av mer utåtriktad verksamhet för att tex besöka fritids, skolor och äldreboende. En orsak till större efterfrågad närvaro på skolor kan vara den sjunkande läsförståelsen bland skolelever och att skolorna saknar egna bibliotekarier.

Målsättning:

- Tranås stadsbibliotek ska verka för att stärka och utveckla demokratiska medborgare och en folkbildning genom hela livet, för alla åldrar.
- Utbudet av medier och tjänster ska präglas av kvalitet och mångsidighet
- Biblioteket ska arbeta för att nå de människor som idag inte är användare eller besökare av biblioteket till exempel genom uppsökande verksamhet
- Biblioteket ska arbeta läsfrämjande
- Biblioteket ska ge invånare i Tranås kommun möjlighet att delta i det kulturella utbytet, ingå i den digitala gemenskapen och ta del av information.

Allmänkultur

Genom kultur främjas och möjliggörs upplevelser, möten, folkbildning, läsfrämjande, delaktighet och nya perspektiv. Kulturen ska fungera som mötesplats för kommunens invånare, samtidigt som den också ska vara bildande och informativ. Kulturen skapar kreativa sammanhang och identitetsbyggande för både barn, unga och vuxna.

Kulturen på kultur och fritid innefattar konst och programverksamhet. Kulturen befinner sig inte inom någon lagstiftning men följer de nationella kulturpolitiska målen.

Verksamhetsförändring som skett är att kulturen fått en gemensam chef med biblioteket, där man också försöker hitta fler samverkansytor med biblioteket. De två medarbetare som idag innefattas i förvaltningens kulturavdelning har fått nya arbetsplatser under 2023. En medarbetare påbörjade flytten till biblioteket i

mars 2023 och en medarbetare ska påbörja flytten under hösten 2023. Det ger en starkare samanhållning för bibliotek och kultur.

Målsättning:

- Att bevaka, vårda och verka för att bevara och utveckla kulturmiljöer, kulturhistoriska byggnader, fornminnen och kulturhistorisk dokumentation.
- Att utveckla utställningsverksamheten.
- Att fortsätta med arrangemang på ”en bred front” där alla konstnärliga uttryck är inkluderade
- Tranås kommuns konstsamling ska representera ett brett konstnärligt uttryck
- Ta fram en konstpolicy och policy för gallring, samt en krisplan för konsten
- Att tillgänglighetsanpassa kommunens konst, samlingar och utställningar
- Att arbeta med en aktuell konst i utemiljöer
- Att tillhandahålla ett brett spektrum av arrangemang
- Att utveckla samarbete med kulturföreningar och andra aktörer inom kulturen
- Att utveckla programverksamhet, i samarbete med föreningar och andra aktörer kring särskilda dagar
- Att stärka den positiva bilden av Tranås kommuns som stad med kulturell programverksamhet
- Öka livskvaliten för Tranås kommuns invånare
- Med ett rikt kulturutbud bidra till att fler invånare söker sig till Tranås kommun i enighet med Agenda 2040

Anläggningar/idrott- och friluftsliv

Med pandemin i minnet, som dels drog ner besöksantalet i Tranås föreningsliv, dels stängde ned våra kommunala anläggningar helt under perioder, kan vi nu se att besöksantalet till våra anläggningar, badplatser, spår och leder åter ökar, och även föreningslivet verkar ha börjat återhämta sig.

Dagens resurser och förutsättningar på anläggningssidan håller en god och jämn nivå av service till våra kommuninvånare och föreningar. Utmaningarna för framtiden är och kommer att vara, att hålla jämn takt med framtida samhällsutmaningar, önskemål från föreningsliv och den enskilde kommuninvånaren – och samtidigt hålla en budget i balans. Verksamheten står inför en rad utmaningar inför framtiden, inte minst med tanken på ökade energikostnader och våra verksamheters klimatavtryck.

Det positiva med framtiden med ovan beskrivet är att det ges utrymme för nytänk. Mindre medel/resurser ute i verksamheterna kräver nya och förbättrade

arbetssätt/verktyg, såsom samverkan med andra förvaltningar och digitalisering - för att skapa effektiva verksamheter med bibehållen kvalitet.

Kulturskolan

Kulturutövande ger kunskaper, välbefinnande och bidrar till en känsla av sammanhang. Kulturskolans aktiviteter berikar den enskilda och skapar inkludering och social hållbarhet. För en del blir kulturskolan vägen till ett yrkesliv inom kulturområdet. Utöver nyttan för den enskilda, så bidrar kulturskolan och dess orkestrar och andra grupper till kommunens kulturliv.

Behov att utveckla Kulturskolans verksamhet på längre sikt:

Nya målgrupper, tillgänglighet och stödbehov

Nå barn och unga med utländsk bakgrund, funktionsnedsättningar och från socioekonomiskt utsatta områden. Kulturskolan vill göra kulturskolan mer tillgänglig, till exempel genom sänkta avgifter, annan schemaläggning såsom lovaktivitet och kunna erbjuda verksamheten där barn och unga finns och hitta former som låter pedagogerna förflytta sig till andra fysiska platser än just Kulturskolan. Det kan t.ex. vara att utveckla Blå Huset i Stoeryd och kunna ha verksamhet en eftermiddag/kväll i veckan där. Här har vi redan startat ett samarbete med SFI där vi genom att erbjuda estetisk verksamhet når vårdnadshavare och vuxna och därigenom visa nya målgrupper vad Kulturskolan är.

Verksamhet för barn/ungdomar med funktionsvariationer

I dagsläget finns ingen verksamhet riktad till de ungdomar som har en funktionsnedsättning i någon form. För att Kulturskolan ska inkludera alla behöver vi bredda oss och erbjuda olika former av estetiska uttryck till dessa barn/ungdomar. Idag når vi inte upp till Barnkonventionens krav. Den här målgruppen måste få känna att de har en arena som är på deras villkor och där de kan växa som individer. Genom Kulturrådets utvecklingsbidrag kommer vi hösten 2023 starta upp Funkisverksamhet som riktar sig till barn och unga. Projektet är under ett läsår. Därefter är det osäkert om det kan fortsätta beroende på ekonomiska förutsättningar.

Digitalt Musikskapande /programmering

För att vara med i utvecklingen behöver Kulturskolan kunna erbjuda kurser i digitalt musikskapande där ungdomar lär sig skapa/skriva egen musik. Ett flertal Musik och Kulturskolor i länet har utvecklat sitt utbud för att vara i framkant. Att sedan komplettera med programmering där man når en helt annan målgrupp än den Kulturskolan har idag och skapa en digital mötesplats för ungdomar som vill lära sig att designa egna kläder digitalt, programmera, bygga egna spel, hemsidor, appar eller kanske robotar. Världen har blivit digital och det är idag en grundförutsättning att man får chans att utvecklas i den digitala världen. Vi vill

demokratisera den chansen så att alla människor, oavsett grundförutsättningar hemifrån får chans att utvecklas på den digitala arenan.

Friskvårdsplatser genom elevhälsoteamet

Psykisk ohälsa är idag en folksjukdom bland våra barn och ungdomar. Det är viktigt med en bred flora av olika insatser och där skulle kulturen kunna bli ett bra komplement till befintliga insatser inom elevhälsan. Genom att elevhälsan kan erbjuda en friskvårdsplats på kulturskolan får vi ytterligare en pusselbit för att kunna nå fler elever som lider av psykisk ohälsa. Ett liknande pilotprojekt genomförs just nu i Jönköpings kommun. Här finns sedan många år en inarbetad metod som heter ”Dans för Hälsa” som vi skulle kunna använda oss av som ett exempel: <https://www.kulturskoleradet.se/projekt/kulturskola-och-psykisk-halsa/>

Höja åldersgränsen till 25 år

Genom att höja åldersgränsen till 25 år kan vi erbjuda att elever som har tagit studenten och inte kommer in på högskola eller vill ta ett sabbatsår, att stanna kvar i Kulturskolan och därmed i kommunen. Elever som tänker sig en fortsättning inom ett konstnärligt ämne behöver fortsätta utöva och utveckla sin kunskap i väntan på nästa steg. I dagsläget finns ingen naturlig aktör för detta i Tranås kommun. Det här går också i enlighet med Kommunens vision och handlingsplan för tillväxt och en attraktiv kommun.

2.1 Strategier och prioriteringar

Tranås kommuns Strategi för Social, Ekologisk och Ekonomisk hållbarhet (Inriktning för tillväxt) är de tre övergripande styrdokument som antogs av kommunfullmäktige under 2021 och 2022.

Under våren 2023 antog kultur- och fritidsnämnden styrdokumentet, *Hållbar idrott, idrottsprogram för Tranås kommun 2023-2025* och *Kulturplan för Tranås kommun 2023-2025*. Genom aktivt arbete med dessa styrdokument, bidrar kultur- och fritidsförvaltningen till mål och inriktningar i ovan styrande strategier, samt till de av politiken fem prioriterade målen:

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga
- Minskade koldioxidutsläpp
- Ökad tillgång till rätt kompetens
- Ökad upplevd och faktisk trygghet

3. Utmaningar och framtida utveckling

Ungdomsverksamheten Epic

Det finns behov av att utveckla den öppna ungdomsverksamheten i Tranås. För

att komma fler barn och unga till del krävs bland annat en högre grad av uppsökande/utåtriktad verksamhet, ökad samverkan med andra förvaltningar, såsom skola och socialtjänst, samt ett breddat utbud av insatser och aktiviteter. För att nå fler och nya målgrupper krävs också ett tydligare fokus på marknadsföring/synlighet.

Förvaltningen har under våren 2023 genomgått en omorganisation, vilket bland annat inneburit att ungdomsverksamheten Epic och Tranås simhall from. 1 juli 2023 har en gemensam enhetschef och att medarbetarna på ungdomsverksamheten har fått tydligare arbetsbeskrivningar och ansvarsområden. Ungdomsgården har även bytt lokaler till följd av en genomlysning av verksamheten samt trygghetsarbete.

Biblioteket

Biblioteket ser inte några ekonomiska utmaningar i den egna verksamheten men på grund av besparingskrav i förvaltningen i stort påverkas även biblioteket. Problemet för verksamheten är att det finns få kostnader att spara in på, då bibliotekets stora kostnader är personal och hyra. Minskad personalstyrka skulle innebära en stor utamning i att fortsätta ha generösa öppettider och vara en tillgänglig plats för kommunens invånare. En effektivisering är en medarbetare från kulturen som gått upp i tjänst och börjat jobba 30% på biblioteket, vilket innebär att vi kan täcka upp vissa behov utan timvikarier.

Biblioteket är ett av våra sista tredje rum, vilket syns på samhället i övrigt. I och med lågkonjunktur och andra besparingar i samhället speglas det till biblioteksbesökarna. Ett konkret exempel är begränsad tillgång till att träffa personal på bankerna som leder till ökad tillströmning av personer som behöver hjälp med bankärenden på biblioteket. Begränsad tillgång till arbetsförmedling innebär att personer vänder sig till bibliotekspersonalen för att få hjälp att skriva cv och söka jobb.

Vi såg stor nytta av projektet DigiTranås som syftade till att minska det digitala utanförskapet och har behov av mer lättillgänglig digital vägledning för äldre och utrikesfödda. Det är ett växande samhällsproblem där biblioteket kan vara en arena.

Allmänkultur

Eftersom kulturavdelningen enbart har två medarbetare är det en sårbar del av förvaltningen. Att knyta ihop verksamheterna bibliotek och kultur kan ses som en åtgärd.

Kulturen ordnar årligen arrangemang och när priserna i samhället höjs i övrigt påverkar det även kultur och konst. Vi ser dock inga stora kostnadsökningar på kulturen utan det är främst de besparingar som krävs på förvaltningen som innebär ekonomiska utmaningar.

En åtgärd för att spara in ekonomiska medel är att ordna färre arrangemang, samt lägga färre pengar på marknadsföring, spara in på konstinköp eller föreningsbidrag.

En utmaning vi ser är ett minskat föreningsengagemang vilket kan påverka möjligheten att ordna arrangemang på det sätt vi gör idag.

Kulturskolan

Utmaningar som vi ser är kompetensförsörjningen då färre lärare utbildar sig inom de konstnärliga högskolorna. Tjänsterna innebär ofta att pedagogerna har en bred konstnärlig kompetens som gör det möjligt att hålla i flera ämnen i kulturskolan. Hur får vi dessa personer att hitta till Tranås?

Ekonomisk utmaning: Då ramen blir mindre och det stramas åt blir det mycket svårt att utveckla Kulturskolans ämnen och utbud. Vi ser en stor oro kring att barn från socioekonomiskt svaga familjer saknar ekonomiska förutsättningar för att betala avgifter. I åtstramningen och den tvingade effektiviseringen kommer det att slå mot dem som vi redan har svårt att nå.

Bild: I nuläget finns inga medel att anställa en bildlärare trots att efterfrågan finns. Under läsåret 22-23 har vi erbjudit bild genom projektmedel från staten. En utrustad bildsal finns redan på Holavedsgymnasiet och som kan användas. Kulturskolan vill utöka och kunna anställa en bildlärare till att börja med på 20 % tjänst. I nuläget finns inga pengar till detta.

4. Mål, ekonomi och övriga nyckeltal

Tranås kommunkoncern arbetar med följande kommunövergripande mål utifrån beslutade hållbarhetsstrategier:

- Fler kommuninvånare i arbetsför ålder som också är i arbete (ekonomisk hållbarhet)
- Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)
- Ökad upplevd och faktisk trygghet
- Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)
- Ökad tillgång till rätt kompetens

Varje mandatperiod fastställer nämnden mål och indikatorer. Nämnden redovisar hur målen ska mätas samt följas upp.

Kultur- och fritidsnämndens huvudsakliga inriktning handlar om att skapa ett meningsfullt, attraktivt och tillgängligt utbud på kultur- och fritidsområdet. Verksamheten fungerar som civilsamhällets katalysator och bidrar i samverkan med övriga aktörer till människors känsla av tillhörighet och delaktighet, något som *i sin tur* är starkt bidragande till att fler önskar bo, leva och verka i Tranås.

För verksamhetsåren 2024-2026 har kultur- och fritidsnämnden valt att fokusera på tre av de ovan angivna kommungemensamma målen:

1. Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet)
2. Ökad upplevd och faktisk trygghet
3. Minskade koldioxidutsläpp (ekologisk hållbarhet)

Prioriteringarna har sin utgångspunkt i nämndens reglemente samt övriga styrande dokument av relevans för nämndens verksamhetsområde. Valda målområden med tillhörande indikatorer speglar den bredd som avser kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden, och visar samtidigt betydelsen av en väl fungerande kultur- och fritidssektor för ett välmående Tranås i tillväxt.

4.1 Nämndens kommunövergripande mål

Kommunövergripande mål 1: Förbättrad psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga (social hållbarhet).

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att tillgodose en förbättrad psykisk och fysiska hälsa hos barn och unga genom:

- Ökad samverkan med andra aktörer, såväl internt som externt.

Nämndens mål: Ökad samverkan med andra aktörer, såväl internt som externt.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Uppskattning av antalet timmar per månad avsatta för ändamålet. *	20	30	40	40

* Dessa timmar avser alla former av samverkan.

Kommunövergripande mål 2: Ökad upplevd och faktisk trygghet

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för att tillgodose invånarnas upplevelse av ökad och faktisk trygghet genom att:

- Tillsammans med föreningsliv och andra relevanta aktörer genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort.

Nämndens mål: Tillsammans med föreningsliv och andra relevanta aktörer genomföra trygghetsvandringar i Tranås tätort.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Antal trygghetsvandringar	0	4	4	4

**Kommunövergripande mål 3: Minskade koldioxidutsläpp
(ekologisk hållbarhet)**

Kultur- och fritidsnämnden arbetar för minskade koldioxidutsläpp genom att:

- Utbilda och medvetandegöra förvaltningens verksamheter om klimatavtryck.

**Nämndens mål: Utbilda och medvetandegöra förvaltningens
verksamheter om klimatavtryck.**

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Antal kompetenshöjande insatser	1	2	2	2

4.2 Nämndens ekonomi

4.2.1 Driftbudget 2024 samt plan 2025-2026

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
400. Kultur och fritidsnämnd	0,4	0,4	0,4
410. Administration	3,3	3,4	3,5
411. Administration fritid	3,8	3,8	3,8
412. Anläggningar	17,6	18,0	18,3
413. Bibliotek	11,5	11,8	12,1
414. Ungdom	9,0	9,3	9,7
415. Kulturskolan	8,4	8,6	8,9
Summering	54	55,3	56,7
Tilldelad preliminär ram	53,0	53,6	54,7
Avvikelse	1,0	1,7	2,0
Efter äskande energi (baserat på kostnad -23)	0	0,7	1,0
Efter effektivisering / verksamhetsanpassning	0	0	0

Kommentar: Ökade kostnader för energi, vilket beror på rådande osäkerhet på elmarknaden och vårt varmare klimat. Verksamhetsanpassning avser möjliga organisatoriska förändringar – som i rätt utförande är kostnadseffektiva. Märk väl att dessa förändringar kan komma att påverka verksamhetens kvalitet.

4.2.2 Äskande

Äskande	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Energi	0,7	0,7	0,7
Förbrukningsvaror + kem	0,3	0,3	0,3
Summering	1,0	1,0	1,0

4.2.3 Investeringsbudget 2024 samt plan 2025-2026

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
400. Kultur och fritidsnämnd	0	0	0
410. Administration	0,05	0,1	0,1
411. Administration fritid	0	0	0
412. Anläggningar	1,7	4,0	2,6
413. Bibliotek	0,7	0,2	0,7
414. Ungdom	0,1/	0,3	0,3
415. Kulturskolan	0,1	0,2	0,3
Summering	1,65	3,8	4,0
Tilldelad preliminär ram	2,8	4,7	-
Avvikelse	1,15	0,9	0

4.3 Nämndens egna mål och indikatorer

Utöver de kommungemensamma målen ovan har kultur- och fritidsnämnden ett eget mål – att eftersträva en så hög grad av *samhällsnytta* som möjligt.

I likhet med stora delar av samhället står kultur- och fritidsförvaltningen inför utmaningar, såväl demografiskt som ekonomiskt. Även ur en folkhälsoaspekt står vi inför ett flertal prövningar, som tydligt knyter an våra levnadsvanor och livsstil. I ljuset av detta spelar kultur och fritidsförvaltningen idag en central roll för invånarna i Tranås - på mer än *ett* sätt.

Ett rikt kultur- och fritidsliv utgör en samhällsbildande kraft som skapar en känsla av samhörighet och delaktighet, något som in sin tur kan motverka utanförskap och otrygghet. Vidare är det förvaltningens övertygelse att ett rikt kultur- och fritidsliv, med dess samhällsfrämjande innebörd, kan ge positiv påverkan på andra förvaltningars arbetsområden, såsom skola och socialtjänst.

Kultur- och fritidsnämndens egna mål: Att eftersträva en så hög grad av samhällsnytta* som möjligt.

Kultur- och fritidsnämnden eftersträvar en så hög grad av samhällsnytta som möjligt genom:

1. Ett ökat besöksantal i förvaltningens verksamheter samt ett ökat antal elever inskrivna i Kulturskolan.
2. En mer offensiv ungdomsverksamhet, där uppsökande inslag och en högre grad av samverkan utgör nyckelfaktorer.
3. Att inom förvaltningens verksamheter genomföra riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering.

*Med *samhällsnytta* avses ingripande positiva effekter för samhället i sin helhet. I en snävare kontext väljer vi för ändamålet att betrakta samhällsnytta som en positiv kraft som genererar nytta för hela samhället – alternativt nytta för en bred målgrupp.

Nämndens mål 1: Ett ökat besöksantal i förvaltningens verksamheter samt ett ökat antal elever inskrivna i Kulturskolan.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
*Besöksstatistik Eriksberg	99	➔	➔	➔
*Besöksstatistik Bibliotek	8372	➔	➔	➔
*Besöksstatistik Simhall	5802	➔	➔	➔
*Besöksstatistik Ungdomsverksamheten Epic	346	➔	➔	➔
*Besöksstatistik Hälsocenter	>20	➔	➔	➔
**Antal inskrivna elever på Kulturskolan	460	➔	➔	➔

*Avser antal besökare i genomsnitt/månad, redovisat per föregående helår.

**Avser antal inskrivna elever i december föregående år.

Nämndens mål 2: En mer offensiv ungdomsverksamhet (Epic), där uppsökande inslag och en högre grad av samverkan utgör nyckelfaktorer.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Antal timmar/vecka som ungdomsverksamheten avsätter för insatser avseende intern* och extern** samverkan.	5	25	30	30
Antal tillfällen som ungdomsverksamheten avsätter till ***föreningssamarbeten per år.	0	3	6	9

*Med *intern* samverkan avses samverkan inom kultur- och fritidsförvaltningens olika verksamheter.

**Med *extern* samverkan avses samverkan med övriga förvaltningar, myndigheter, näringsliv, intresseorganisationer m.fl.

***Med *föreningssamarbeten* avses samarbeten där ungdomsverksamheten tillsammans med föreningslivet erbjuder en eller flera ungdomar möjligheter att knyta an föreningslivet – exempelvis genom "prova på idrott" eller andra jämförbara exempel.

Nämndens mål 3: Att inom förvaltningens verksamheter genomföra riktade insatser med fokus på ökad tillgänglighet och social inkludering.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:		
	2023	2024	2025	2026
Genomföra evenemang eller projekt i utvalda stadsdelar.	7	10	15	15
Genomföra tillgänglighetsanalyser* i berörda verksamheter.	1	5	5	5
Genomföra aktiviteter med syfte att motverka utanförskap samt ensamhet hos våra äldre** kommuninvånare.	0	5	5	5

*Analys utifrån perspektivet: "vilka hinder finns att nyttja/besöka respektive verksamhet".

** 65 +

5. Medarbetare

Kultur- och fritidsförvaltningen eftersträvar en arbetsmiljö präglad av öppenhet och delaktighet. Förvaltningens bredd och verksamheternas unika särart ställer stora krav på en levande och medveten kommunikation, såväl internt som externt.

Arbetsplatsträffar och andra samverkansformer blandas med respektive ansvarig chefs möjlighet till det fria och mer informella samtalet. I förvaltningens ledningsgrupp ingår därtill HR-funktioner, vilket ger ett gott stöd i alla de frågor

förvaltningen ställs inför avseende personalrelaterade ärenden. Förvaltningen arbetar aktivt med berörda arbetstagarorganisationer och rådande uppfattning ger vid att en god samförståndsanda präglar dialogen.

Förvaltningen har för avsikt att utveckla arbetet avseende kompetensförsörjning. Genom en inventering av såväl befintliga kompetenser som uppdragsbeskrivningar är det förvaltningens vilja att medvetet utforma strategier både avseende rekrytering som för kompetensutveckling.

Som statistiken nedan vittnar om handlar en av förvaltningens identifierade utmaningar om att hantera en fortsatt relativt hög sjukfrånvaro hos enskilda medarbetare. Det är inte förvaltningens bild att frånvaron primärt är arbetsrelaterad, men insatser görs kontinuerligt för att få till stånd en förbättring.

Nyckeltal Nuläge 2023-06	Kvinnor	Män	Totalt
Antal anställda (st)	29	23	52
Andelen heltidsanställda (%)	79,31%	91,30%	84,62%
Sjukfrånvaro total (%)	8,97	7,36	8,78
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)	1,68	2,08	1,86
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)	6,71	4,83	5,89
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)	10322	2758,87	13080,87
Kostnad för övertid (tkr)	0	833,46	833,46